

Dokument s plenarne sjednice

B9-0107/2023

8.2.2023

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o strategiji EU-a za poticanje industrijske konkurentnosti, trgovine i kvalitetnih radnih mjesta
(2023/2513(RSP))

Anna Cavazzini, Bas Eickhout
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Rezolucija Europskog parlamenta o strategiji EU-a za poticanje industrijske konkurentnosti, trgovine i kvalitetnih radnih mjesta (2023/2513(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu¹,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. ožujka 2020. naslovljenu „Nova industrijska strategija za Europu” (COM(2020)0102),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. svibnja 2021. naslovljenu „Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.: izgradnja snažnijeg jedinstvenog tržišta za oporavak Europe” (COM(2021)0350),
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”)²,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 1. veljače 2023. naslovljenu „Industrijski plan u okviru zelenog plana za doba nulte neto stope emisija” (COM(2023)0062),
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da klimatske promjene i nestajanje biološke raznolikosti predstavljaju egzistencijalnu prijetnju za čovječanstvo i druge vrste, zbog čega je potrebno provesti hitne i temeljite socioekonomske preobrazbe; budući da svaka gospodarska aktivnost izravno ili neizravno doprinosi toj prijetnji ili je njome zahvaćena, zbog čega se svi sektori moraju prilagoditi i doprinijeti klimatskoj neutralnosti, biti zamijenjeni ili postupno ukinuti;
- B. budući da europska ovisnost o trećim zemljama i svjetskim silama u područjima poput energije, medicine, tehnologije ili sirovina dovodi do ranjivosti i može smanjiti sposobnost Unije da djeluje;
- C. budući da pandemija bolesti COVID-19, aktualna energetska kriza i ruski agresivni rat protiv Ukrajine testiraju otpornost svjetskih gospodarstava i ističu važnost otpornosti kao ključnog svojstva konkurentnosti, što znači da je potrebno konkurentnost poimati u širem smislu od isključivo cijene i troška;
- D. budući da model proizvodnje, koji se donedavno uvelike oslanjao na jeftini uvozni

¹ SL C 270, 7.7.2021., str. 2.

² SL L 243, 9.7.2021., str. 1.

- fosilni plin iz Rusije, ali i na iskapanje sirovina i jeftinu radnu snagu iz trećih zemalja, nije održiv; budući da je uvoz Unije izvor trećine njezina ugljičnog otiska; budući da je obnovljiva energija trenutno najjeftiniji i najbrži izvor energije koji se može primijeniti;
- E. budući da je izostanak zajedničke industrijske politike od osnivanja Unije ključan čimbenik u povećanju njezine ovisnosti i deindustrializaciji strateških sektora koji ugrožava sposobnost EU-a da razvije otporne inovativne i održive industrijske sektore;
 - F. budući da se 71 % industrijskih emisija može povezati s pet osnovnih materijala, točnije s cementom, željezom i čelikom, kemijskim i petrokemijskim sredstvima, aluminijem, te celulozom i papirom, zbog velike potrošnje energije i visoke razine emisija tijekom njihove obrade i zbog njihova slabo iskorištenog potencijala za cirkularnost;
 - G. budući da se na industriju odnosi 25 % potrošnje energije EU-a, od čega je samo 16 % iz obnovljivih izvora, i budući da je industrija drugi sektor po veličini u pogledu konačne potrošnje plina EU-a, u čemu sudjeluje s 38 %; budući da se na industrije koje troše mnogo energije, kao što su industrija kemijskih sredstava, čelika, papira, cementa i hrane, odnosi gotovo četvrtina upotrebe fosilnih plinova EU-a, od čega se 85 % odnosi na grijanje prostora i procesno grijanje; budući da su, unatoč golemom potencijalu industrije, rješenja koja se temelje na obnovljivim izvorima energije, energetske učinkovitosti i fleksibilnosti na strani potražnje, kao i poboljšano recikliranje i veća učinkovitost materijala dosad ostali bez financijske poluge;
 - H. budući da ključna prepreka ulaganjima u energetske učinkovitost proizlazi iz nedostatka stručnog znanja o tehnički dostupnim mogućnostima štednje energije i njihovim gospodarskim koristima;
 - I. budući da je inflacija potrošačkih cijena u europodručju dosegla razine neviđene od 1970-ih godina u velikom broju država, tako da je u studenome 2022. iznosila 10,1 %, i budući da na nju veliki utjecaj ima povećanje cijena energije iz fosilnih izvora i hrane; budući da je više od 96,5 milijuna Europljana izloženo riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, i budući da su mnoga poduzeća koja je zahvatila energetska kriza, osobito mala i srednja poduzeća (MSP-ovi), izložena riziku od stečaja; budući da je dobit, za razliku od svih prethodnih kriza tijekom kojih je bila u padu, u nizu industrija znatno porasla od početka pandemije, na primjer, za gotovo 20 % u sektoru ugostiteljstva i prometa;
 - J. budući da su nužnost dekarbonizacije, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite prirode najvažnija obilježja novog normativnog okvira za reindustrializaciju Europske unije;
 - K. budući da je za jačanje strateške samostalnosti EU-a potrebna kombinacija različitih rješenja, uključujući smanjenu upotrebu energije i materijala, jačanje proizvodnih kapaciteta EU-a, ulaganje u strateške sektore i istraživanje i razvoj, vraćanje proizvodnje u vlastitu ili njeno premještanje u obližnju zemlju, stvaranje zaliha, pojednostavnjivanje javne nabave, poticanje kružnoga gospodarstva i diversifikaciju dobavljača osnivanjem sektorskih partnerstava i saveza kao i vijeća za trgovinu i tehnologiju s partnerskim državama;

- L. budući da su ambiciozni energetske i klimatske ciljevi, stroga i usklađena regulacija industrijskih sektora koji onečišćuju okoliš u EU-u u pogledu zaštite okoliša, nova pravila o održivosti proizvoda za jedinstveno tržište i strogom nadzoru jedinstvenog tržišta te provedba presudni za konkurentnu prednost poduzeća EU-a u vođenju globalne tranzicije na klimatski neutralno, kružno gospodarstvo koje učinkovito koristi svoje resurse;
- M. budući da su, s druge strane, zbog nedostatka inicijativa, manjkave provedbe pravila unutarnjeg tržišta, osobito u odnosu na izvoz, kašnjenja i izostanak ambicioznih ciljeva propisanih zakonom, proizvođači iz EU-a u vrlo nepovoljnom gospodarskom položaju dok treće zemlje privlače subjekte koji su prvi na tržištu u sektorima ključnima za prijelaz na klimatski neutralno i kružno gospodarstvo, uključujući recikliranje i preradu visokokvalitetnih sirovina;
- N. budući da je procijenjeni iznos dodatnih godišnjih ulaganja potrebnih za postizanje cilja klimatske neutralnosti do 2050. sadržanog u Europskom zakonu o klimi oko 1,7 – 2 % BDP-a i da su ga obvezni postići i javni i privatni sektor; budući da su za preobrazbu industrije EU-a potrebna znatna dugoročna ulaganja, a time i dugoročna i stabilna regulatorna i politička vizija;
- O. budući da su kapacitet za inovacije, mogućnost provedbe i intenzivnije primjene održivih rješenja nulte razine emisija za klimatsku neutralnost i dostupnost visokokvalificirane i dobro osposobljene radne snage presudni elementi za industrijsku transformaciju; budući da su druge gospodarske sile pretekle EU u izdacima za istraživanje i razvoj jer velika većina država članica ne postiže cilj ulaganja u istraživanje i razvoj od 3 % BDP-a; budući da se u EU-u nalaze vodeći svjetski istraživački instituti, poduzeća i kvalificirane osobe te da EU može biti svjetski predvodnik u industrijskim inovacijama za postizanje cilja klimatske neutralnosti i kružnoga gospodarstva EU-a najkasnije do 2040.;
- P. budući da se na javnu nabavu odnosi 14 % BDP-a EU-a; budući da je javna nabava bitan instrument za nacionalnu i gospodarsku sigurnost kojim se može osigurati stabilna potražnja za inovativnim, održivim i kružnim proizvodima i uslugama i na taj način podržati njihova iskorištenost; budući da je javna nabava ključan alat za razvoj otpornih i održivih lanaca opskrbe u ključnim i strateškim sektorima;
- Q. budući da bi politika zelene industrije mogla pokrenuti otvaranje radnih mjesta u novim i postojećim industrijama, uključujući proizvodnju koja se temelji na tehnologiji čiste energije i u kojoj bi se broj radnih mjesta u svijetu mogao više nego udvostručiti s današnjih 6 milijuna na gotovo 14 milijuna do 2030.;
- R. budući da bi sve ubrzanija svjetska utrka za oblikovanje budućnosti proizvodnje koja se temelji na tehnologiji čiste energije, pod utjecajem masovnih javnih intervencija svjetskih sila kao što je američki Zakon o smanjenju inflacije, mogla otvoriti velike prilike za otvaranje kvalitetnih radnih mjesta u postojećim i novim industrijama; budući da bi neusklađeni odgovor Europske unije i država članica, koje imaju različite fiskalne mogućnosti za davanje državnih potpora, mogao izazvati ozbiljan rizik od rascjepkanosti jedinstvenog tržišta; budući da na samo dvije države članice otpada gotovo 80 % državne potpore odobrene na temelju privremenih okvira za krizne

situacije uspostavljenih od početka pandemije bolesti COVID-19;

Promicanje dugoročno održive europske konkurentnosti

1. traži brzo provođenje politike zelene industrije EU-a koja nije ograničena samo na donošenje akta o industriji s nultom neto stopom emisija radi podupiranja ciljeva i ciljnih vrijednosti EU-a iz europskog zelenog plana i Europskog zakona o klimi; potiče Komisiju i države članice na održavanje politike i regulatornog okvira usmjerenog na budućnost radi brže preobrazbe industrijskih sektora EU-a koja je već pokrenuta u smjeru nulte razine emisija, uzimajući u obzir na odgovarajući način povezane rodne i društvene implikacije kao i troškove neusklađenosti na razini EU-a;
2. traži da se tom industrijskom politikom EU-a (1) ojača otpornost i smanji strateška ovisnost EU-a, (2) osigura dodjela sredstava sektorima čije je brzo širenje ključno za medicinsko liječenje i zelenu tranziciju, kao što su tehnologije obnovljive energije (uključujući energiju sunca, vjetra, dizalica topline i obnovljivog vodika u posebnim primjenama), industrijski procesi utemeljeni na obnovljivim izvorima energije i rješenja za smanjenu upotrebu energije i materijala i (3) povuku ulaganja koja nisu usklađena s Pariškim sporazumom i klimatskim i energetske ciljevima EU-a;
3. ustraje u tome da je presudno odvojiti potrošnju od upotrebe resursa i postići apsolutno smanjenje upotrebe resursa radi ublažavanja i u konačnici zaustavljanja strateške ovisnosti EU-a;
4. ponavlja svoj zahtjev da Komisija predloži obvezujuće ciljeve EU-a za 2030. kako bi se znatno smanjio otisak EU-a u pogledu materijala i potrošnje te kako bi se poštovala ograničenja planeta najkasnije do 2050. jer bi takvi ciljevi doprinijeli smanjenju i konačnom zaustavljanju strateške ovisnosti EU-a;
5. poziva EU da osjetno smanji svoju ovisnost o fosilnim gorivima znatnim ulaganjem u mjere štednje energije i energetske učinkovitosti, u povećanje domaćih kapaciteta obnovljive energije i u dekarbonizaciju industrijskih procesa, u skladu sa strategijom sektorske integracije EU-a; podsjeća na to da bi izravna elektrifikacija procesa koji se odvijaju na niskim i srednjim temperaturama, uključujući hlađenje, grijanje prostora, proizvodnju pare i sušenje, mogla više nego prepoloviti potrošnju plina u industrijama EU-a;
6. ustraje u tome da su za ulagače i ostale gospodarske subjekte važni predvidljivost, sigurnost i dugoročni signali radi lakše provedbe i poticanja vitalnih promjena u cijelom gospodarstvu; naglašava važnost usvajanja holističkog pristupa preobrazbi industrije EU-a, uzimajući u obzir ne samo potrebu za razvijanjem industrija nulte razine emisija već i za ograničavanjem drugih ekoloških učinaka u skladu s načelom „nenanošenja bitne štete”;
7. traži postupno ukidanje poreznih olakšica i subvencija za fosilna goriva najkasnije 2025., sprečavanje ulaganja u novu infrastrukturu koja nije u skladu s Pariškim sporazumom te osobito ulaganja u bilo koju novu infrastrukturu vezanu uz fosilna goriva, te stezanje regulatornog okvira za emisije stakleničkih plinova putem regulatornih standarda, zabrana i tržišnih mehanizama radi postizanja klimatske neutralnosti najkasnije do 2040.; poziva Vijeće na konačni dogovor o nužnoj reviziji

Direktive o oporezivanju energije; ističe da subvencije država članica za fosilna goriva iznose više od 55 milijardi EUR godišnje³;

8. ustraje u tome da industrijska politika EU-a mora biti uključiva te obuhvatiti sve dionike duž cijelog lanca vrijednosti, od najmanjih *start-up* poduzeća do najvećih kompanija, od akademske zajednice do istraživača i od pružatelja usluga do dobavljača, kao i sindikate i udruženja potrošača;
9. ističe da bi velike institucije kao što su Međunarodni monetarni fond, Svjetska banka i Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj trebale pozvati na sveobuhvatan prijelaz na oporezivanje onečišćenja; primjećuje da se oporezivanje smatra najučinkovitijim načinom određivanja cijene emisija ugljika; ističe činjenicu da se porezima za zaštitu okoliša mogu pokriti potrebe za dodatnim приходima i istovremeno podržati otporno, konkurentno i održivo gospodarstvo bez emisija ugljika;

Pravedna i održiva trgovinska politika EU-a

10. naglašava da liberalizacija trgovine bez primjene ili zahtijevanja visokih standarda proizvodnje u partnerskim državama može dovesti do društvenog i ekološkog dampinga, povećanja gospodarskog i društvenog troška prelaska na klimatski neutralno gospodarstvo u EU-u, kao i do toga da poduzeća premjeste svoje gospodarske aktivnosti u treće zemlje;
11. poziva Komisiju da osigura da se trgovinskom politikom EU-a podupire tranzicija na zelenu industriju u EU-u i partnerskim državama suzdržavanjem od liberalizacije ili omogućavanja trgovine neodrživom robom i uslugama, podupiranjem klimatskih mjera povezanih s trgovinom, uključujući inicijative za postupno ukidanje ekološki štetnih subvencija u predmetnim sporazumima, i ukidanjem zaštite ulaganja u fosilna goriva u ugovorima o ulaganju; pozdravlja strategiju za kreditiranje izvoza i povezani instrument koji će razviti Komisija te poziva Komisiju da zajamči potpunu usklađenost svih aktivnosti kreditiranja izvoza sa Zakonom o klimi i ciljevima europskog zelenog plana te da se suzdrži od podupiranja aktivnosti povezanih s fosilnim gorivima;
12. potiče Komisiju da osmisli vjerodostojnu strategiju o smanjenju rizika iz Kine radi postizanja strateške samostalnosti EU-a u ključnim i strateškim sektorima, koja mora uključivati strogu provedbu i primjenu Uredbe o stranim subvencijama, Instrumenta za borbu protiv prisile, međunarodnog instrumenta javne nabave i snažnijeg mehanizma EU-a za provjeru izravnih stranih ulaganja koji bi trebao obuhvatiti i ulaganja prema inozemstvu; poziva Komisiju da nastavi štiti industriju EU-a od nepoštene konkurencije na temelju društvenog i ekološkog dampinga i da zaustavi nestajanje strateških industrijskih sektora EU-a hitnim predlaganjem reforme instrumenata trgovinske zaštite radi skraćivanja vremenskog okvira za upotrebu tih instrumenata i nametanje sankcija; potiče države članice da dogovore zajedničko stajalište o tome što čini gospodarsku sigurnost EU-a u sadašnjem kontekstu kako bi se EU mogao opremiti nužnim političkim alatima i upravljačkim strukturama;
13. pozdravlja nove instrumente samostalne trgovine EU-a i pravila unutarnjeg tržišta,

³ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/RW22_01/RW_Energy_taxation_HR.pdf

osobito one vezane uz akcijski plan kružnoga gospodarstva, zbog kojih proizvođači koji stavljaju proizvode na unutarnje tržište moraju zadovoljiti iste standarde proizvodnje kao proizvođači iz EU-a; poziva Komisiju da dalje razvija i jača taj pristup;

14. poziva Komisiju i države članice da daju prednost provedbi pravila unutarnjeg tržišta povezanih s metodama obrade i proizvodnje, među ostalim putem reforme carinskog kodeksa Unije i dodjelom više resursa carinskim tijelima, tijelima za nadzor tržišta i ostalim nadležnim tijelima;
15. poziva Komisiju da zaštiti politički prostor EU-a i partnerskih država u kojem mogu razviti industrije koje su strateški važne za energetska tranziciju, uključujući mogućnost partnerske države koja je bogata resursima da preoblikuje, obrađuje i prerađuje sirovine; ističe da EU mora promicati recikliranje i zamjenu sirovina, uključujući daljnjim podupiranjem istraživanja i razvoja; naglašava da je za industrije EU-a korisno da imaju različite dobavljače obrađenih sirovina i razvijeno sekundarno tržište sirovina;
16. poziva Komisiju da intenzivnije radi na sklapanju saveza s partnerskim državama koje također žele uvesti politike industrija temeljenih na čistim tehnologijama promicanjem usklađivanja tehničkih standarda, usklađenosti programa poticaja i zajedničkih pravila o zelenim subvencijama; poziva Komisiju da pruži financijsku i tehničku pomoć najslabije razvijenim zemljama koje žele postati partneri EU-a u upotrebi nove čiste tehnologije i njezinih lanaca opskrbe;
17. poziva Komisiju da učini održivost standardnim dijelom svih poglavlja trgovinskih sporazuma, da uvrsti poglavlja o svojem novom modelu trgovine i održivog razvoja u buduće i nedovršene trgovinske sporazume i da surađuje s partnerskim zemljama na ažuriranju poglavlja o trgovini i održivom razvoju u postojećim trgovinskim sporazumima EU-a radi sprečavanja društvenog i ekološkog dampa; pozdravlja novousvojeno zakonodavstvo EU-a protiv uvoza proizvoda nastalih uz krčenje šuma, zakonodavstvo kojim se zabranjuju proizvodi izrađeni s pomoću prisilnog rada i novo europsko zakonodavstvo o dužnoj pažnji za održivo poslovanje;
18. poziva Komisiju na uspostavljanje ravnoteže između ostvarivanja prava intelektualnog vlasništva i poticanja inovacija, uz osiguravanje pristupa čistim tehnologijama nužnima za tranziciju, kao i pristupa lijekovima; pozdravlja nedavnu najavu indijske vlade da će tražiti odricanje od odredbi Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva (TRIPS) radi poticanja trgovine čistom tehnologijom; ističe da bi se fleksibilnosti predviđene sporazumima TRIPS trebale iskoristiti za rješavanje problema potencijalno nedovoljne opskrbe lijekovima;
19. naglašava da su u američkom Zakonu o smanjenju inflacije zahtjevi za lokalni sadržaj upotrijebljeni kao uvjet za dodjelu dodatnih poreznih kredita; poziva Komisiju da pomno prati učinak tih odredbi na opskrben lance i radna mjesta s obje strane Atlantskog oceana; smatra da bi se trgovinskim pravilima trebali omogućiti zahtjevi za lokalni sadržaj ako su korisni za prelazak na zelenu industriju i borbu protiv klimatskih promjena;
20. upozorava na štetnu, besciljnu utrku za subvencijama u Europskoj uniji od koje koristi imaju samo velika poduzeća i njihovi dioničari; osobito upozorava na sve ubrzanije agresivno porezno natjecanje upotrebom poreznih kredita; primjećuje da se nedavno

sklopljenim globalnim poreznim sporazumom između skupine G20 i Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj uvodi povoljnije postupanje s poreznim kreditima koje treba vratiti, koji su zapravo izravne subvencije putem poreznog sustava; poziva EU na sastavljanje pravila kojima se definiraju štetni porezni krediti; ističe da porezni krediti ne bi trebali služiti samo smanjenju poreznog opterećenja za velika poduzeća tako da oštećuju državne proračune i narušavaju opće minimalne porezne stope;

21. ističe da se zakonskim okvirom o javnoj nabavi moraju postaviti odgovarajući poticaji za inovativno, socijalno uključivo i održivo gospodarstvo u EU-u; u tom pogledu žali zbog činjenice da se u većini postupaka nabave koristi samo najniža cijena kao kriterij za dodjelu; poziva Komisiju da preispita pravila EU-a o javnoj nabavi tako da ne uključuju samo kriterij najniže cijene već i obvezne kriterije dodjele na temelju održivosti; naglašava da će zahvaljujući tim kriterijima lokalna poduzeća koja isporučuju održive proizvode i usluge biti u dobroj poziciji za dobivanje ugovora; poziva Komisiju da osigura da MSP-ovi imaju pravedan pristup ugovorima o javnoj nabavi; poziva na donošenje minimalnih ciljnih vrijednosti za klimatski neutralne proizvode i materijale, proizvode i usluge koji se mogu ponovno koristiti, popraviti i koji uključuju učinkovitu upotrebu resursa u pravilima javne nabave; dodaje da bi se takvim okvirom trebali uspostaviti stroži zahtjevi izvješćivanja kako bi se mogao pratiti napredak u tim područjima; naglašava da bi se tim promjenama podupro razvoj održivih europskih industrija na nediskriminirajući način;
22. ističe da su ulaganja u vještine i kapacitete nužna za podupiranje pomaka javne nabave prema održivosti i inovacijama; poziva Komisiju da uspostavi europsku mrežu javnih kupaca radi razmjene informacija, razvoja postupaka zajedničke nabave i unapređenja suradnje u području održive javne nabave;

Industrijski plan u okviru zelenog plana

23. pozdravlja komunikaciju Komisije naslovljenu „Industrijski plan u okviru zelenog plana za doba nulte neto stope emisija” iz koje je vidljiva spremnost EU-a da se pridruži utrci za proizvodnjom tehnologije čiste energije; pozdravlja istaknutu namjeru izgradnje usklađenog i zajedničkog odgovora radi jačanja i gradnje industrijske baze u jezgri klimatski neutralnoga, kružnoga gospodarstva u kojem se učinkovito koriste resursi;
24. pozdravlja najavljeno pojednostavnjenje i ubrzanje postupka informiranja o važnim projektima od zajedničkog europskog interesa te ustraje u nužnosti uzimanja u obzir na odgovarajući način mogućnosti sudjelovanja MSP-ova kao i strožih pravila o sprečavanju projekata fosilnih goriva;
25. ističe važnost ulaganja u energetska učinkovitost i štednju energije za europske industrije radi smanjenja njihovih troškova i povećanja njihove globalne konkurentnosti; traži da se provode energetske revizije i da preporuke revizije budu obvezujuće za poduzeća; traži da se MSP-ovima pruži posebna podrška u provedbi tih promjena; traži namjenske strategije i trajne regulatorne i financijske okvire za poticanje sudjelovanja industrija u odgovorima na potražnju energije, preusmjeravanje potražnje i pohranu, među ostalim na integrirani način na lokalnoj i regionalnoj razini, te obveznu upotrebu neizbježnog viška topline iz industrijskih procesa radi izbjegavanja toplinskog otpada;

26. pozdravlja uvođenje načela „prvi te vrste” u Europi u prijedlog Komisije za zakon o čipovima EU-a kojim bi se trebale podupirati održive inovacije u odnosu na proizvode i procese duž cijelog lanca vrijednosti poluvodiča EU-a i potaknuti javna i privatna ulaganja u taj ključni sektor;
27. poziva Komisiju na izradu otpornog i ambicioznog zakonodavstva koje se temelji na vjerodostojnoj metodologiji za buduću potražnju za sirovinama u energetske gospodarstvima, recikliranju i energetske učinkovitosti radi smanjenja ovisnosti EU-a o strateškim i ključnim sirovinama; potiče promidžbu recikliranja ili zamjene kritičnih sirovina postroživanjem propisa EU-a, promicanjem proizvodnje „uz integriranu kružnost” i financiranja istraživanja i razvoja, osobito radi poticanja zamjene proizvoda za proizvod gdje je to moguće; poziva Komisiju da razmotri porezne reforme potrebne u tu svrhu;
28. naglašava važnost jačanja proizvodnih kapaciteta EU-a u ključnim strateškim tehnologijama, kao što su energija sunca i vjetera, dizalice topline, električne mreže, baterije, dugotrajna pohrana energije, proizvodnja elektrolizatora za obnovljivi vodik i montažni održivi građevinski materijali; pozdravlja pokretanje Europskog saveza za solarnu fotonaponsku industriju i Europske platforme za čistu tehnologiju krajem 2022.;
29. naglašava da je potrebno podržati raširenu primjenu tehnologija i procesa nulte razine emisija u cijelom EU-u, za što trenutna cijena ugljika nije nužno dovoljan poticaj, kroz inovativne alate kao što su ugovori EU-a za kompenzaciju razlike u odnosu na ugljik; u tom pogledu pozdravlja proširenje područja primjene Inovacijskog fonda EU-a radi pokretanja primjene ugovora EU-a za kompenzaciju razlike u odnosu na ugljik; naglašava da se u tim ugovorima treba uzeti u obzir i potreba za smanjenjem drugih učinaka na okoliš; također naglašava da treba osigurati da se tim ugovorima obnovljiva energija ne preusmjerava s drugih prijeko potrebnih svrha;
30. naglašava da je prijeko potrebno pojačati potporu za čiste tehnologije na demonstrativnoj razini kako bi im se pomoglo da što prije nadjačaju konvencionalne tehnologije, osobito vodik utemeljen na potpuno obnovljivim izvorima za neenergetske primjene, cement, čelik i kemijska sredstva s nultom razinom emisija, plutajuće platforme za proizvodnju energije vjetera i oceana, dugotrajna pohrana energije i tehnologija kružnoga gospodarstva;
31. poziva na stvaranje „zelenih čvorišta” u državama članicama u kojima bi se na jednom mjestu moglo osigurati centralizirano pružanje informacija, savjeta, pomoći i osposobljavanja, osobito za MSP-ove, o preobrazbi u ekološki održiva poduzeća;
32. potvrđuje da tehnologija može imati važnu ulogu na putu EU-a ka klimatski neutralnom, kružnom i pravednom gospodarstvu, uz primjenu opreza u pogledu rješenja utemeljenih na tehnologiji; izražava iznimnu zabrinutost zbog zbivanja kao što su tehnički geoinženjering te hvatanje i skladištenje ugljika u aktivnostima osim neizbježnih ostalih emisija iz industrijskih procesa za koje ne postoji alternativa i u novom sektoru rudarenja morskog dna;
33. poziva Komisiju i države članice na znatno povećanje proračuna za istraživanje, razvoj i inovacije radi postizanja cilja od 3 % BDP-a EU-a na usklađeni način, uz istodobno davanje prednosti javnoj potpori za dekarbonizaciju sektora čije je emisije teško

smanjiti, kao što su proizvodnja osnovnih materijala, poput cementa, željeza i čelika, kemijskih i petrokemijskih sredstava, aluminijskih, te celuloze i papira; upozorava na neučinkovite porezne poticaje za istraživanje i razvoj, kao što je raširena upotreba režima *patent box* u Uniji; naglašava da bi se porezni poticaji, da bi bili učinkoviti, trebali usmjeriti na izvršena ulaganja umjesto na ostvarenu dobit;

34. zabrinut je zbog pojave političkih viđenja prema kojima se zaštita okoliša i zdravlja često smatraju suprotnima brzom razvoju industrijskih aktivnosti; potvrđuje da reindustrijalizacija EU-a može i mora ići ruku pod ruku sa zaštitom prirode i unapređenjem zdravlja i radnih uvjeta, te da priroda i biološka raznolikost ne smiju biti kolateralne žrtve utrke prema klimatskoj neutralnosti;

Odgovarajuće financiranje radi osiguravanja zelene reindustrijalizacije EU-a

35. podsjeća da je za zelenu tranziciju potrebno dodatno godišnje javno i privatno ulaganje od 520 milijardi EUR⁴; naglašava da će financiranje koje osigurava EU imati ključnu ulogu u podmirivanju tog manjka u ulaganju, što je nužan uvjet za uspješnu zelenu reindustrijalizaciju Unije;
36. poziva Komisiju da hitno predstavi zakonodavni prijedlog Europskog fonda za suverenitet na temelju zajedničkog zaduživanja na europskoj razini po modelu Mehanizma za oporavak i otpornost, no uz veću parlamentarnu kontrolu i nadzor; ustraje u ključnoj ulozi koju bi taj novi fond imao u održavanju i jačanju kohezije i solidarnosti između regija i država članica, povećanju javnih ulaganja EU-a u energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije i korištenju industrijske imovine u cijeloj Uniji;
37. naglašava da je važno da taj novi fond bude u potpunosti usklađen s obvezama Unije u pogledu klime i okoliša i da obuhvati stroge zahtjeve „nenanošenja bitne štete” za ublažavanje klimatskih promjena, prilagodbu klimatskim promjenama, održivu upotrebu i zaštitu vodnih i morskih resursa, kružno gospodarstvo, sprečavanje i kontrolu onečišćenja, kao i zaštitu i obnovu biološke raznolikosti i ekosustava;
38. poziva na podizanje gornjih granica aktualnog višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) u realnim vrijednostima i na dodjelu novih odobrenih sredstava iz proračuna za tekuće programe u sklopu revizije VFO-a na sredini razdoblja; ustraje u primjeni načela da su za nove prioritete potrebna nova financijska sredstva; ističe da je to načelo još važnije s obzirom na znatan utjecaj inflacije na proračun EU-a, što bi također trebalo na odgovarajući način razmotriti u reviziji VFO-a na sredini razdoblja;
39. skreće pozornost na dosad neviđene iznose državne potpore odobrene unutar privremenih okvira za krizne situacije radi suočavanja s krizom prouzročenu pandemijom bolesti COVID-19 i gospodarskim posljedicama ruskog agresivnog rata protiv Ukrajine; upozorava na različite fiskalne sposobnosti država članica u pogledu pružanja državnih potpora i na ozbiljan rizik od nepoštenog tržišnog natjecanja, a time i na rascjepkanost jedinstvenog tržišta s obzirom na činjenicu da je 80 % obveza državne

⁴Komunikacija Komisije od 19. listopada 2021. naslovljena „Gospodarstvo EU-a nakon pandemije bolesti COVID-19: implikacije za gospodarsko upravljanje” (COM(2021)0662).

potpore iz privremenog okvira proizišlo iz samo dvije države članice; podupire pristup Komisije da osigura jednake uvjete za sve države članice dopunom opuštanja pravila za državnu potporu zajedničkim sredstvima EU-a kako bi se osiguralo da svaka država članica može ulagati u zelenu tranziciju;

40. prima na znanje predloženu izmjenu Privremenog okvira za mjere državne potpore u kriznim situacijama i tranziciju kako bi se državama članicama omogućilo daljnje podupiranje tehnologija obnovljive energije i dekarbonizacije industrijskih procesa; podsjeća da je izuzetno važno osigurati da svaka državna potpora bude usklađena s europskim klimatskim i energetske ciljevima za 2030., kao i s načelom energetske učinkovitosti na prvom mjestu. naglašava da svako povećanje fleksibilnosti u odnosu na pravila o državnim potporama kako bi se omogućilo podupiranje održivih aktivnosti treba pratiti postroživanje tih pravila kako se državna potpora ne bi dodjeljivala za ekološki štetne aktivnosti; nadalje traži postavljanje uvjeta za državne potpore kako bi se doprinijelo socijalnim, klimatskim i energetske obvezama EU-a, kao i konvergenciji među državama članicama i regijama; ti bi uvjeti trebali obuhvaćati zahtjev da poduzeća primatelji donesu vjerodostojne planove dekarbonizacije, planove prekvalifikacije radne snage i da se obvežu na učinkovit socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje sa sindikatima, kao i zabranu isplate dividendi, bonusa i otkupa dionica najmanje dvije godine nakon primanja državne potpore;
41. prima na znanje prijedlog da se poduzećima nude porezne olakšice u predloženoj reviziji Privremenog okvira za mjere državne potpore u kriznim situacijama i tranziciju; ističe da bi cilj poreznih poticaja trebao biti privlačenje stvarnih ulaganja, što znači materijalnu imovinu i zapošljavanje; sa zabrinutošću primjećuje da se znatan iznos državnog financiranja već gubi kroz neučinkovite porezne olakšice, odbitke, kredite i preusmjerenja te kroz smanjene porezne stope; potiče države članice da pomno osmišljaju porezne poticaje kako bi koristi za društvo bile veće od troškova za državne proračune; poziva države članice da provode godišnje, detaljne i javne analize troškova i koristi svake porezne odredbe;
42. podsjeća na hitnu potrebu da EU usvoji nova vlastita sredstva za proračun EU-a; poziva Vijeće da kao pitanje prioriteta odobri prvi paket vlastitih sredstava koje je predstavila Komisija; ponavlja svoj poziv Komisiji da predstavi ambiciozni drugi paket novih vlastitih sredstava s dovoljno financijskih sredstava za aktualne potrebe; poziva osobito na uvrštenje vlastitih sredstava, kao što su porez na financijske transakcije ili porez na kerozin, koja bi pomogla u postizanju političkih ciljeva EU-a, uključujući zelenu tranziciju;
43. traži reformu Sporazuma o stabilnosti i rastu s pomoću zakonodavnih prijedloga umjesto nezakonodavnih promjena, kako bi EU mogao pojačano financirati ulaganja za ostvarenje zelenih i pravednih tranzicija uz održavanje održivosti dugovanja u klimi koja se mijenja; smatra da je osnivanje novog Europskog fonda za suverenitet dopuna ambicioznoj reformi fiskalnih pravila EU-a jer bi se time osigurala ulaganja neovisno o pojedinačnim troškovima pozajmljivanja država članica i njihovim političkim sklonostima prema provedbi zelene tranzicije;
44. naglašava da je znatan iznos prihoda već dostupan državama članicama iz aukcije sredstava iz sustava trgovanja emisijama i već se može koristiti za financiranje

dekarbonizacije industrije EU-a; podsjeća da je upotreba rezerve za stabilnost tržišta za djelomično financiranje mjera na temelju plana REPowerEU prihvaćena kao izvanredna, jednokratna mjera koja se ne bi smjela ponoviti u budućnosti;

45. ističe da se aktualni porezni sustavi već suočavaju i da će se sve više suočavati s ozbiljnim šokovima, dok će javne financije morati imati važnu ulogu u ostvarivanju prelaska na održivost i odgovarati na rastuću potražnju za potrošnjom na područja kao što su mirovine i zdravlje; poziva Komisiju da stoga pokrene sveobuhvatnu evaluaciju, nakon koje slijedi akcijski plan, postojećih i bitnih distorzija u svim poreznim područjima koje bi mogle ozbiljno otežati reformu poreznih sustava država članica i njihova nastojanja da zaštite svoje porezne osnovice i stvore otpornu i pravednu kombinaciju poreza;
46. pozdravlja ambiciju Komisije da iznese prijedlog „Poslovanje u Europi: okvir za oporezivanje dobiti” za smanjenje troškova za usklađivanje i za stvaranje usklađenog pristupa korporativnom oporezivanju u Uniji, uz osiguravanje učinkovitije i pravednije raspodjele dobiti između država članica; slaže se da je konkurentan porezni sustav za poduzeća onaj sustav kojim se osigurava jednostavnost, pravednost i porezna sigurnost;
47. sa zabrinutošću primjećuje da ne postoje jasne i cjelovite smjernice o tome kako bi oporezivanje trebalo doprinijeti postizanju ciljeva postavljenih u zelenom planu te smatra da bi stoga porezni sustav trebalo reformirati;

Zelena reindustrijalizacija otvara kvalitetna radna mjesta europskim radnicima

48. naglašava da je nedostatak kvalificiranih radnika velika prepreka za postizanje europske zelene tranzicije i da zelena industrijska politika EU-a može postati jedan od glavnih izvora radnih mjesta u Europi narednih godina, i u novim i u tradicionalnim sektorima, s obzirom na to da je u održivim gospodarskim aktivnostima potrebno više radne snage nego u aktivnostima koje zamjenjuju; ističe da će do 2030. biti otvoreno 25 milijuna novih zelenih radnih mjesta kao dio energetske tranzicije, od čega će se 160 000 radnih mjesta otvoriti samo u građevinskom sektoru EU-a u predstojećem valu obnove zgrada;
49. poziva Komisiju da potakne prekvalifikaciju i usavršavanje europskih radnika kako bi se ubrzao nastanak budućih čistih industrija i olakšao prelazak radnika s industrija koje su u padu i koje se postupno ukidaju prema tim novim industrijskim sektorima, u duhu kohezije, uzimajući u obzir geografske razlike širom Unije; također ističe važnost promicanja rodne ravnopravnosti, rodno osviještene politike, jednakih mogućnosti i sudjelovanja žena na tržištu rada; poziva države članice te regionalne i lokalne vlasti da donesu i provedu, zajedno sa socijalnim partnerima i ustanovama za osposobljavanje, strategije za razvoj i predviđanje potrebnih vještina radi poboljšanja općih i sektorskih vještina te vještina specifičnih za pojedinačna zanimanja;
50. poziva Komisiju da tu politiku zelene industrije EU-a poveže s programom usmjerenim na radnike, pri čemu se na socijalnom aspektu temelje plaće dogovorene kolektivnim pregovorima, visokokvalitetno pripravištvo i pristojni radni uvjeti;
51. poziva na prebacivanje poreza s radne snage na kapital, bogatstvo i onečišćenje; primjećuje da su osobito prihodi od poreza na onečišćenje i resurse ostali vrlo niski, a zapravo predstavljaju izvor iz kojeg bi se mogli povećati prihodi provedbom načela

„onečišćivač plaća” i teško ih je izbjeći zbog naravi porezne osnovice;

52. primjećuje da su na jedinstvenom tržištu prekogranične aktivnosti za radnike i samozaposlene i dalje administrativno složene iz perspektive poreza i socijalnog osiguranja; nadalje primjećuje da je povećana mogućnost rada na daljinu pogoršala taj problem;
53. traži osmišljanje poreza na dohodak tako da se aktivno promiče jednaka podjela plaćenog i neplaćenog rada, prava na dohodak i mirovinu između žena i muškaraca, te da se ukinu poticaji kojima se perpetuiraju nejednake rodne uloge;
 - o
 - o
 - o
54. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica.